

THAM LUẬN
MÔ HÌNH XÂY DỰNG HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI
SÁNG TẠO TẠI TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thuộc Chương trình Techfest vùng Nam Trung Bộ và Tây Nguyên năm 2022

Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Bình Định

Bình Định là một tỉnh thuộc vùng Duyên hải Nam trung bộ, có rất nhiều tiềm năng về phát triển kinh tế, xã hội trong các lĩnh vực: Du lịch, dịch vụ, công nghệ thông tin, giáo dục, nông lâm ngư nghiệp, công nghiệp, có nhiều nguồn tài nguyên bản địa phong phú, có nền kinh tế tư nhân năng động được hình thành từ rất sớm và nhiều doanh nhân thành đạt đóng góp thêm rất nhiều lợi thế cho sự hình thành và phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh.

Là một tỉnh sớm triển khai xây dựng và thực hiện chương trình hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại khu vực Miền Trung và Tây Nguyên. Ngay từ năm 2016, Sở Khoa học và Công nghệ Bình Định (*gọi tắt là Sở KH&CN*) đã chủ động tham mưu và được Ủy ban nhân dân tỉnh giao làm đầu mối triển khai các hoạt động khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh với sự đồng hành của các tổ chức khác như: Trường Đại học Quy Nhơn, Hội Doanh nhân trẻ tỉnh, Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh, tỉnh Đoàn. Các hoạt động được triển khai đồng loạt từ khâu lựa chọn nhân sự tham gia, tổ chức các hoạt động tuyên truyền về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đến việc tham gia, đề xuất các chính sách hỗ trợ cho khởi nghiệp, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh. Kết quả bước đầu đã đạt được một số kết quả khả quan, qua đó lan tỏa mạnh mẽ tinh thần khởi nghiệp sáng tạo đến cộng đồng khởi nghiệp của tỉnh. Ngày 28/8/2019, UBND tỉnh Bình Định ban hành Quyết định số 3043/QĐ-UBND phê duyệt Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Bình Định giai đoạn 2019-2025” (gọi tắt là Đề án 3043). Đề án được xây dựng thông qua các điều tra, khảo sát về thực trạng và nhu cầu hỗ trợ, phát triển KN ĐMST trên địa bàn tỉnh, bám sát theo tình hình thực tế tại địa phương, đồng thời khẳng định vai trò của Nhà nước trong hỗ trợ hệ sinh thái KN ĐMST của tỉnh, qua đó đóng góp nhiều hơn cho sự phát triển kinh tế, xã hội của tỉnh nhà.

Quá trình xây dựng và phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Bình Định thời gian qua đã được một số kết quả cụ thể:

- Về cơ cấu tổ chức: đã tham mưu cho UBND tỉnh bổ sung chức năng hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho 01 đơn vị trực thuộc Sở Khoa học và Công nghệ là Trung tâm Khám phá khoa học và Đổi mới sáng tạo, bố trí 04 viên chức làm việc về hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

- Về cơ sở vật chất: Năm 2018, Sở Khoa học và Công nghệ đã đưa vào sử dụng Khu không gian chung hoạt động khởi nghiệp (Bihub) với diện tích khoảng 200m², bao gồm: không gian làm việc chung, không gian tổ chức các chương trình hội thảo, tập huấn, workshop, không gian trưng bày sản phẩm khởi nghiệp, không gian đọc sách thư giãn và không gian tự pha chế. Đây được xem là mô hình góp phần vào sự thành công bước đầu về thúc đẩy khởi nghiệp và đổi

mới sáng tạo của tỉnh, tạo điều kiện hỗ trợ thành lập và hoạt động của doanh nghiệp khởi nghiệp, doanh nghiệp khoa học và công nghệ.

Hình 1: Không gian chung hoạt động khởi nghiệp Bình Định (BiHub)

- Về hoạt động đào tạo, tập huấn: Sở KH&CN phối hợp cùng các chuyên gia trong Hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo xây dựng các chương trình đào tạo, tập huấn cho từng đối tượng khác nhau:

+ Về công tác đào tạo chuyên sâu cho cán bộ làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp đã được Sở KH&CN chú trọng, cử cán bộ tham gia các khóa đào tạo nâng cao năng lực xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo do ITP tổ chức. Tham quan, học hỏi kinh nghiệm xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp tại Trung tâm Ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ thành phố Hồ Chí Minh (Sihub), Vườn ươm khởi nghiệp Sông Hàn Đà Nẵng và các thành phố lớn có hệ sinh thái khởi nghiệp năng động như: Hà Nội, Tp. HCM, Đà Nẵng, Huế,..., tham gia Ngày hội khởi nghiệp ĐMST Techfest Vùng và Quốc gia. Từ đó, năng lực của cán bộ được nâng lên, các hoạt động triển khai có chất lượng tốt, có chiều sâu và có sự kết nối với nhiều tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp trong và ngoài tỉnh.

+ Để hình thành mạng lưới chuyên gia tư vấn, nhà đầu tư về khởi nghiệp sáng tạo, đội ngũ mentor, huấn luyện viên khởi nghiệp tại địa phương. Sở KH&CN đã tổ chức các khóa đào tạo từ cơ bản như các kiến thức, công cụ nền tảng về khởi nghiệp sáng tạo đến các khóa chuyên sâu nâng cao năng lực cho các đối tượng là đội ngũ cán bộ giáo viên, giảng viên tại các trường phổ thông, cơ sở giáo dục, dạy nghề, các trường đại học, cao đẳng, các doanh nhân trên địa

bàn tỉnh. Đến nay, đã từng bước hình thành đội ngũ cố vấn hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại địa phương, hỗ trợ các dự án, ý tưởng khởi nghiệp sáng tạo.

Hình 2: Tổ chức các khóa đào tạo mentor, huấn luyện viên khởi nghiệp

+ Về hoạt động tuyên truyền, nâng cao nhận thức về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo: thành lập Câu lạc bộ Khởi nghiệp của tỉnh có thành viên là đại diện của Hội Doanh nhân trẻ tỉnh, tỉnh Đoàn, các trường Đại học, Cao đẳng trên địa bàn tỉnh. Câu lạc bộ đã duy trì hoạt động giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm của startup, tọa đàm và nói chuyện chuyên đề về khởi nghiệp đã giúp người tham dự trang bị kiến thức và hành trang trong hành trình khởi nghiệp đổi mới sáng tạo để từ đó hoạch định và tổ chức thực hiện các hoạt động hỗ trợ cộng đồng khởi nghiệp một cách hiệu quả tại địa phương.

- Về hoạt động hỗ trợ ý tưởng, ươm tạo khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tuyển chọn doanh nghiệp tiêu biểu để hỗ trợ: Để tìm kiếm các dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo xuất sắc trên các lĩnh vực như: Khoa học và công nghệ, Công nghệ thông tin, dịch vụ du lịch, Nông nghiệp xanh, Y tế, Giáo dục... Sở KH&CN Bình Định đã tổ chức Cuộc thi Khởi nghiệp sáng tạo và chương trình tuyển chọn dự án khởi nghiệp để ươm tạo thu được kết quả khả quan. Tổng số hồ sơ đăng ký tham gia Cuộc thi khởi nghiệp và chương trình ươm tạo được từ năm 2016 đến nay là 232 hồ sơ, dự án, trong đó có 38 hồ sơ dự án được trao giải. Nhiều dự án đã có sản phẩm được đưa ra thị trường và bước đầu tại ra lợi nhuận như dự án: Ống hút tre Egreen, Nấm Anvies, Truyện nấm, Dầu dừa Ngọc An, Tini Wood...

Trong năm 2022, Sở KH&CN tiếp tục tiến hành hoạt động ươm tạo cho 06 dự án khởi nghiệp nhằm hoàn thiện sản phẩm, mô hình kinh doanh và thực hiện cố vấn tăng tốc cho 02 doanh nghiệp nhằm phát triển doanh số, có thể gọi vốn đầu tư thành công.

Hình 3: Tổ chức chương trình huấn luyện cho các dự án khởi nghiệp

- Về hoạt động kết nối mạng lưới Hệ sinh thái khởi nghiệp: Sở KH&CN duy trì tổ chức sự kiện Ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo hàng năm thu hút đông đảo thành phần tham dự là lãnh đạo UBND, lãnh đạo các sở, ban, ngành, các hội đoàn thể, các trường đại học và cao đẳng của tỉnh, các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp, các nhóm dự án khởi nghiệp, các doanh nghiệp khởi nghiệp, sinh viên, học sinh của Tỉnh và khu vực miền Trung – Tây Nguyên, ngày hội được truyền thông rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng như: Đài Phát thanh và Truyền hình Bình Định, Báo Bình Định, Báo Tuổi trẻ, Thông tấn xã Việt Nam tại Bình Định, Bản tin Khoa học và Công nghệ và trên các trang mạng xã hội online.

Bên cạnh những kết quả đạt được nêu trên, hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong thời gian qua trên địa bàn tỉnh Bình Định còn gặp nhiều khó khăn như: còn thiếu không gian chung với quy mô lớn, khu vườn ươm doanh nghiệp khởi nghiệp, khu thực hành thực tế; thiếu đội ngũ chuyên gia tư vấn khởi nghiệp; chưa hình thành các nhà đầu tư cũng như quỹ đầu tư hỗ trợ cho khởi nghiệp sáng tạo; chưa huy động được sự vào cuộc của các nguồn lực, đặc biệt là các cấp chính quyền trong việc tham gia xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho tỉnh; nhân sự được bố trí hỗ trợ khởi nghiệp kinh nghiệm chưa nhiều nên chưa phát huy hết được hiệu quả hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh; đặc biệt là tỉnh chưa có được startup như mong muốn.

Xuất phát từ thực tiễn đó, một trong những bài học kinh nghiệm để triển khai hiệu quả hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại địa phương đơn vị đó là công tác lựa chọn nhân sự để làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Nhân sự làm công tác phải thực sự là người có am hiểu nhiều lĩnh vực, có khả năng kết nối được các nguồn lực để cùng hỗ trợ cho hoạt động khởi nghiệp. Ngoài ra, việc tổ chức các khóa đào tạo nâng cao năng lực cho cán bộ

làm công tác hỗ trợ khởi nghiệp cần thiết tổ chức chuyên sâu theo từng chuyên đề cụ thể, gắn với địa phương, đơn vị. Trong thời gian tới, Sở Khoa học và Công nghệ Bình Định sẽ chú trọng trong bố trí nhân sự, cũng như đào tạo nhân sự chuyên sâu để đáp ứng được các yêu cầu hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong tình hình mới. Cũng như đề xuất các giải pháp về liên kết vùng, hình thành được các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp, mạng lưới chuyên gia, cố vấn, nhà đầu tư tại địa phương sẵn sàng hỗ trợ cho thế hệ trẻ để hỗ trợ khởi nghiệp không còn là phong trào mà tạo nên giá trị xã hội./.